

BỘ CÔNG THƯƠNG**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM****Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**Số: **2331**/BCT-KHHà Nội, ngày **04** tháng **5** năm 2022V/v trả lời chất vấn của Đại biểu
Quốc hội

VP.Đ.ĐBQH & HĐND TỈNH AG	
ĐẾN	Ngày: 09/5/2022
	Số: 1806
	Chuyển:
	Lưu hồ sơ số: U. TW

Kính gửi:

- Đại biểu Quốc hội Trình Lam Sinh;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh An Giang. ✓

Bộ Công Thương nhận được Văn bản số 854/TTKQH-GS ngày 31 tháng 3 năm 2022 về việc chuyển chất vấn của Đại biểu Quốc hội Trình Lam Sinh với nội dung như sau:

"Nội dung 1: Ngày 21/9/2021, Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 26/CT-TTg về việc thúc đẩy sản xuất, lưu thông, tiêu thụ và sản xuất nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch bệnh COVID-19, trong đó yêu cầu Bộ Công Thương "Phối hợp chặt chẽ với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Ngoại giao trong công tác đàm phán quản trị chất lượng để mở cửa thị trường nông sản xuất khẩu; chủ động cung cấp thông tin thị trường, xúc tiến thương mại, tăng cường kết nối tiêu thụ nông sản cho các địa phương; hỗ trợ thương nhân đẩy mạnh tiêu thụ nông sản qua kênh thương mại điện tử".

Đề nghị Bộ trưởng Bộ Công Thương cho biết: Việc thực hiện chỉ đạo theo Chỉ thị số 26/CT-TTg đã được triển khai chưa, tiến độ giải quyết đạt kết quả như thế nào?

Nội dung 2: Chiến tranh giữa Nga - Ukraine đang diễn ra ngày càng khốc liệt, làm ảnh hưởng đến rất nhiều lĩnh vực của kinh tế thế giới và nước ta. Trong nước, các doanh nghiệp đang làm ăn với Nga đang phải tạm dừng các hoạt động xuất khẩu hàng hóa sang Nga do rủi ro về giao dịch ngân hàng, thiếu tàu vận chuyển và chi phí cao.

Đề nghị Bộ trưởng Bộ Công Thương nghiên cứu các biện pháp hỗ trợ và hướng dẫn doanh nghiệp có hàng hóa xuất khẩu sang Nga và Ukraine giảm thiểu tổn thất.

Nội dung 3: Hiện nay, Trung Quốc vẫn đang siết chặt các biện pháp phòng, chống dịch, dẫn đến hoạt động xuất khẩu qua các cửa khẩu biên giới Việt Nam - Trung Quốc gặp nhiều khó khăn. Bộ Công Thương đã phối hợp các ngành triển khai nhiều giải pháp, để hỗ trợ tháo gỡ khó khăn, tuy nhiên đã 03 tháng kể từ thời điểm phát sinh ùn tắc vào giữa tháng 12/2021, thì tình hình ùn tắc vẫn còn tiếp diễn.

Đề nghị Bộ trưởng Bộ Công Thương cho biết kết quả triển khai thực hiện Công văn số 9249/VPCP-KTTH ngày 28/12/2021 của Văn phòng Chính phủ về việc "đàm phán, kiến nghị với các Bộ, ngành và Chính quyền địa

phương phía Trung Quốc triển khai các giải pháp nhằm tăng thời gian thông quan tại các cửa khẩu nhằm tạo thuận lợi hơn cho hoạt động thông quan và xuất khẩu hàng hóa, đặc biệt là hàng nông sản của Việt Nam; phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành, địa phương chủ động nắm tình hình xuất nhập khẩu, thông quan hàng hóa và các vấn đề phát sinh tác động đến hoạt động giao nhận, thông quan, xuất nhập khẩu hàng hóa để có giải pháp xử lý phù hợp", đồng thời thông tin các giải pháp hỗ trợ cho các mặt hàng nông sản đang vào mùa vụ nhưng không thể xuất khẩu qua các cửa khẩu biên giới để Thương nhân nắm và chủ động kinh doanh."

Đối với chất vấn của Đại biểu, Bộ Công Thương xin trả lời như sau:

Nội dung 1

1. Về công tác đàm phán mở cửa thị trường, xử lý rào cản kỹ thuật

Theo chức năng nhiệm vụ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NNPTNT) là cơ quan chủ trì việc đàm phán mở cửa thị trường cho nông sản Việt Nam. Bộ Công Thương đã luôn chủ động, tích cực phối hợp với Bộ NNPTNT thúc đẩy hoạt động này. Thời gian qua, thực hiện Chỉ thị số 26/CT-TTg, Bộ Công Thương tiếp tục phối hợp với Bộ NNPTNT, Bộ Ngoại giao thúc đẩy các đối tác như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Úc... đẩy nhanh tiến độ xem xét mở cửa thị trường cho các mặt hàng trái cây, nông sản Việt Nam tại tất cả các cơ chế hợp tác song phương, đa phương và các buổi tiếp xúc của Lãnh đạo cấp cao.

Bộ Công Thương cũng tích cực phối hợp với các cơ quan liên quan kịp thời xử lý các rào cản kỹ thuật hoặc những vụ việc liên quan đến phòng vệ thương mại khi xuất khẩu các mặt hàng nông sản Việt Nam. Ví dụ như: kịp thời cấp chứng thư cho các sản phẩm mỳ ăn liền của Việt Nam xuất khẩu vào EU; hỗ trợ các doanh nghiệp sản xuất - xuất khẩu mật ong phối hợp điều tra chống bán phá giá mật ong Việt Nam xuất khẩu vào Mỹ (giúp giảm mức thuế chống bán phá giá cuối cùng 7 lần so với mức Bộ Thương mại Mỹ đề xuất ban đầu)¹;...

Ngoài ra, Bộ Công Thương cũng chỉ đạo các Thương vụ và các Vụ thị trường ngoài nước hỗ trợ bảo vệ quyền lợi hợp pháp của doanh nghiệp Việt Nam khi phải đối mặt với những vụ lừa đảo ngày càng nhiều trong thương mại quốc tế đặc biệt là khi dịch bệnh covid vẫn diễn biến phức tạp và chuỗi cung ứng, vận chuyển vẫn khó khăn. Điển hình như Thương vụ Việt Nam tại

1. Hoa Kỳ tiến hành điều tra chống bán phá giá mật ong nhập khẩu từ Việt Nam. Bộ Công Thương đã vào cuộc ngay từ đầu, phối hợp với các Bộ ngành liên quan và hỗ trợ doanh nghiệp làm việc với các cơ quan hữu quan Hoa Kỳ. Kết quả ngày 08 tháng 4 năm 2022, Bộ Thương mại Hoa Kỳ (DOC) đã ban hành kết luận cuối cùng mức thuế CBPG dành cho các doanh nghiệp xuất khẩu mật ong Việt Nam đã giảm rất mạnh, từ mức 410,93% - 413,99% trong kết luận sơ bộ xuống còn 58,74% - 61,27% - giảm khoảng 7 lần.

Italia đã tích cực xử lý kịp thời không để mất một container hạt điều nào trong vụ các doanh nghiệp trong Hiệp hội điều Việt Nam mất quyền kiểm soát các bộ chứng từ đối với 36 container hạt điều xuất khẩu sang Italia.

Bên cạnh đó, công tác thông tin thị trường, tiềm năng, cảnh báo đã được các đơn vị chức năng của Bộ Công Thương và hệ thống cơ quan đại diện thương mại tại nước ngoài luôn chú trọng thực hiện, thông tin được cung cấp nhanh chóng, kịp thời tới các địa phương, hiệp hội ngành hàng và doanh nghiệp, được đăng tải thường xuyên, đầy đủ trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Công Thương (moit.gov.vn), Cổng thông tin thị trường nước ngoài (vietnamexport.com), Bản tin thị trường do các Vụ Thị trường ngoài nước phối hợp cùng Trung tâm thông tin Công nghiệp và thương mại (Bộ Công Thương) thực hiện...

Ngoài việc đăng tin trên Cổng thông tin điện tử và gửi văn bản cho các địa phương/Hiệp hội/doanh nghiệp cung cấp thông tin thị trường, quy định chính sách của thị trường, cảnh báo rủi ro, định hướng phát triển thị trường xuất khẩu theo hướng chính quy tuân thủ các quy định thương mại quốc tế, Bộ Công Thương cũng phối hợp với các địa phương liên quan tổ chức các hội nghị về phổ biến thông tin thị trường và xuất bản các cuốn sách/Cẩm nang hướng dẫn xuất khẩu sang các thị trường chủ lực như Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc, Đài Loan cũng như những thị trường mới nhiều tiềm năng như Châu Phi, Ấn Độ,...

Thời gian tới, Bộ Công Thương sẽ tiếp tục tăng cường công tác chỉ đạo Thương vụ, Chi nhánh Thương vụ tại các khu vực thị trường, tổng hợp và cung cấp thông tin kịp thời tới các địa phương, hiệp hội ngành hàng và doanh nghiệp để nâng cao hơn nữa khả năng cạnh tranh và thâm nhập thị trường của hàng hóa trong nước ra thị trường nước ngoài, đa dạng hóa thị trường xuất khẩu, giảm sự phụ thuộc vào một số thị trường như hiện nay.

2. Về công tác xúc tiến thương mại, hỗ trợ tiêu thụ nông sản

Nhằm đón đầu, tận dụng cơ hội xuất khẩu tới các thị trường sớm hồi phục sau khi dịch bệnh COVID-19 được kiểm soát, năm 2021, Bộ Công Thương đã rà soát, phân tích, đánh giá dung lượng thị trường tiềm năng đối với các mặt hàng nông, lâm, thủy sản xuất khẩu chủ lực của Việt Nam và chủ động kiến nghị Chính phủ một số nội dung nhằm khôi phục chuỗi cung ứng xuất khẩu và đẩy mạnh xúc tiến xuất khẩu nông, lâm, thủy sản. Trên cơ sở ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành tại Chỉ thị số 26/CT-TTg, Bộ Công Thương đã hướng dẫn các địa phương xây dựng kế hoạch xúc tiến xuất khẩu nhằm hỗ trợ doanh nghiệp tháo gỡ khó khăn, khôi phục sản xuất hậu COVID-19, đẩy mạnh xúc tiến xuất khẩu; thường xuyên làm việc với các địa phương để cập nhật thông tin về nguồn cung sản phẩm nông nghiệp có sản lượng lớn đến vụ và kịp thời thực hiện giải pháp xúc tiến thương mại (XTTM) hỗ trợ tiêu thụ nông sản địa phương; hướng dẫn các tổ

chức XTTM làm việc với các hệ thống phân phối các doanh nghiệp chế biến nông sản để hỗ trợ tiêu thụ trong nước; xây dựng đề án tổ chức giao thương trực tuyến kết nối với các tổ chức XTTM nước ngoài, nhà nhập khẩu; xây dựng đề án tư vấn, cung cấp thông tin thị trường xuất nhập khẩu,... Đồng thời, trong năm 2021, Bộ Công Thương đã hướng dẫn, phối hợp tổ chức trên 1.000 hội nghị kết nối cung cầu, tiêu thụ và xuất khẩu hàng hóa theo phương thức trực tuyến hoặc kết hợp trực tiếp và trực tuyến trên cả nước, hỗ trợ hàng triệu lượt doanh nghiệp thực hiện XTTM; trực tiếp tổ chức 05 hội chợ, triển lãm trực tuyến tại Việt Nam; tổ chức tham gia trên 10 hội chợ triển lãm dưới hình thức gian hàng trực tuyến tại Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Singapore, CHLB Đức...; tổ chức tham gia chuỗi “Triển lãm từ xa - Remote Exhibition” tại 06 hội chợ quốc tế lớn ở Trung Quốc.

Ngoài ra, trong năm 2021 và 2022, Bộ Công Thương phối hợp các cơ quan liên quan triển khai tổ chức chuỗi 60 chương trình tư vấn, cung cấp thông tin cho địa phương, hiệp hội, doanh nghiệp Việt Nam về thị trường xuất nhập khẩu nhằm hỗ trợ doanh nghiệp Việt Nam nắm bắt được các quy định, tiêu chuẩn, điều kiện xuất nhập khẩu của các nước trên thế giới và các cam kết quốc tế để hỗ trợ các doanh nghiệp phục hồi sản xuất, tiếp tục giữ vững các thị trường truyền thống và phát triển các thị trường xuất khẩu mới.

Bên cạnh các hoạt động trên, trong thời gian qua, Bộ Công Thương đã phối hợp với các sàn thương mại điện tử trong nước và quốc tế như Amazon.com, Alibaba.com, Lazada, Tiki, Foodmap, Postmart, Voso, Shopee, Sendo... triển khai các thỏa thuận hợp tác nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp Việt Nam, đặc biệt là các doanh nghiệp nhỏ và vừa nâng cao năng lực XTTM trên môi trường số nói chung cũng như sàn thương mại điện tử nói riêng giúp tìm kiếm cơ hội kinh doanh, quảng bá thương hiệu doanh nghiệp, sản phẩm, mở rộng thị trường.

Ngày 18 tháng 03 năm 2022, Bộ Công Thương và Sàn thương mại điện tử B2B Alibaba.com đã mở Gian hàng quốc gia trên sàn thương mại điện tử (TMĐT) Alibaba.com nhằm tạo không gian trưng bày, giới thiệu các sản phẩm uy tín, các câu chuyện thành công của sản phẩm Việt cho đối tác toàn cầu; tại gian hàng, nhà mua hàng có thể tìm kiếm các nhà cung ứng Việt Nam với hàng nghìn sản phẩm được giới thiệu. Trong thời gian tới, Bộ Công Thương sẽ đẩy mạnh hoạt động kết nối cho doanh nghiệp lên Gian hàng quốc gia trên các sàn TMĐT gồm Global Source (Thị trường Mỹ và toàn cầu), sàn TMĐT Tradekey (thị trường Trung Đông) tăng trưởng xuất khẩu và tiêu thụ nông sản Việt Nam qua các kênh thương mại điện tử.

Nội dung 2

Ngay từ đầu năm 2022, Bộ Công Thương đã theo dõi sát sao căng thẳng giữa Nga và Ukraine. Tháng 1/2022, Bộ Công Thương đã có báo cáo Thủ tướng Chính phủ về tình hình căng thẳng của cuộc xung đột, các rủi ro trong

trường hợp một số nước tăng cường lệnh cấm vận với Nga, đưa ra một số đánh giá về tác động có thể có đối với hoạt động kinh tế, thương mại song phương giữa Việt Nam - Nga và Ukraine, đồng thời kiến nghị Chính phủ và các Bộ, ngành một số biện pháp cụ thể bước đầu.

Bộ Công Thương cũng đã có văn bản khuyến nghị các Hiệp hội, ngành hàng, doanh nghiệp tham gia hoạt động xuất khẩu lưu ý áp dụng các biện pháp phòng ngừa rủi ro khi giao kết hợp đồng với khách hàng nước ngoài trong thời gian tới như áp dụng các phương thức thanh toán an toàn hơn, cân nhắc thấu đáo trong lựa chọn các ngân hàng thanh toán, đặc biệt là trong bối cảnh cấm vận, trước khi giao kết hợp đồng.

Bộ Công Thương cũng đã chỉ đạo các đơn vị liên quan trong Bộ theo dõi sát tình hình thị trường thế giới, tiến hành rà soát tình hình xuất nhập khẩu, các dự án hợp tác trong lĩnh vực năng lượng, công nghiệp với Nga để kịp thời đánh giá tác động, dự báo tình hình, đề xuất các biện pháp, chính sách, giải pháp phù hợp để giảm thiểu bất lợi kinh tế, thương mại đối với Việt Nam để báo cáo Chính phủ. Mục tiêu tổng thể là phải ổn định sản xuất, xuất khẩu và thị trường trong nước, góp phần ổn định kinh tế vĩ mô và phục hồi kinh tế sau đại dịch, đồng thời hỗ trợ tối đa doanh nghiệp có hoạt động hợp tác kinh doanh với Nga và Ukraine.

Đối với các doanh nghiệp đang có hoạt động kinh doanh, xuất nhập khẩu với thị trường Nga và Ucraina:

- Bộ Công Thương cũng đã chỉ đạo toàn bộ hệ thống Thương vụ tại các nước châu Âu có trách nhiệm cao nhất trong việc hỗ trợ doanh nghiệp đang có hoạt động kinh doanh, xuất nhập khẩu với thị trường LB Nga và Ukraine. Do đó, trường hợp gặp vướng mắc cụ thể, doanh nghiệp Việt Nam cần chủ động liên hệ với bộ phận Thương vụ thuộc Đại sứ quán Việt Nam tại LB Nga và Ukraine để được tư vấn, tìm phương hướng tháo gỡ.

- Về phía các doanh nghiệp, cũng cần chủ động làm việc với các đối tác nhập khẩu về thanh toán, vận tải, bảo hiểm, thời gian giao hàng... để giảm thiểu rủi ro, đảm bảo quyền lợi (tránh thanh toán qua các ngân hàng bị trừng phạt, lựa chọn các phương thức giao hàng phù hợp, tuyến vận tải an toàn...)

- Các doanh nghiệp cần tận dụng tối đa các ưu đãi trong 15 Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam và các nước để đa dạng hóa thị trường. Ngoài ra, việc các doanh nghiệp phương Tây thực sự rút khỏi thị trường Nga sẽ tạo ra khoảng trống về hàng hóa trên thị trường LB Nga và là cơ hội cho các doanh nghiệp Việt Nam nắm bắt, thúc đẩy xuất khẩu các mặt hàng may mặc, giày dép, nông sản chế biến, hàng tiêu dùng, điện tử gia dụng (đặc biệt là các mặt hàng có thương hiệu mạnh) sang LB Nga. Tuy nhiên, cần hết sức lưu ý trong công tác xuất nhập khẩu để tránh vô tình vướng vào lệnh trừng phạt, đặc biệt là vướng vào các vụ việc lẫn tránh các biện pháp hạn chế thương mại.

Nội dung 3

Thời điểm trước Tết Nguyên đán năm 2022, với sự thúc đẩy quyết liệt của Bộ Công Thương và sự phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành, địa phương, đặc biệt là sau cuộc điện đàm của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính với Thủ tướng Quốc vụ viện Trung Quốc Lý Khắc Cường, phía Trung Quốc đã khôi phục/duy trì hoạt động thông quan hàng hóa tại một số cửa khẩu, lối mở quan trọng đối với hàng hóa xuất nhập khẩu hai nước. Thời điểm nhiều nhất có 12 cửa khẩu, lối mở trên toàn tuyến biên giới Việt - Trung duy trì hoạt động.

Tuy nhiên, từ giữa tháng 02 năm 2022 đến nay, do các địa phương biên giới Trung Quốc giáp Việt Nam (Vân Nam, Quảng Tây) liên tục phát hiện các ca nhiễm Covid-19 tại khu vực cửa khẩu, Chính quyền địa phương đã phong tỏa mọi hoạt động trên địa bàn, bao gồm cả hoạt động xuất nhập cảnh và xuất nhập khẩu hàng hóa tại nhiều cửa khẩu/lối mở biên giới quan trọng. Từ thời điểm giữa tháng 2 đến hết tháng 3 năm 2022, hầu như chỉ có 2 cặp cửa khẩu Hữu Nghị - Hữu Nghị Quan và Tân Thanh - Pò Chài còn duy trì hoạt động thông quan.

Trước tình hình vô cùng khó khăn nêu trên, Bộ Công Thương đã nhanh chóng triển khai các biện pháp sau:

- Chỉ đạo hệ thống Thương vụ/Chi nhánh Thương vụ theo dõi sát sao, chủ động làm việc với các cửa khẩu để thúc đẩy giải quyết. Tuy nhiên do Trung Quốc vẫn duy trì chính sách Zero Covid nên việc khôi phục hoạt động cửa khẩu phụ thuộc chủ yếu vào diễn biến dịch của các địa phương.

- Công văn ngày 25 tháng 3 năm 2022 gửi Bộ Ngoại giao đề nghị phối hợp các kênh đối ngoại thúc đẩy Trung Quốc tạo mọi điều kiện khôi phục thông quan, đảm bảo duy trì chuỗi cung ứng theo nhận thức chung của Lãnh đạo cấp cao hai nước.

- Bộ Công Thương đã và tiếp tục làm việc chặt chẽ, phối hợp với các Bộ/ngành, địa phương hai bên, tăng cường các kênh trao đổi đối ngoại với Trung Quốc (trao đổi trực tiếp với đại diện thương mại Trung Quốc tại Việt Nam, tổ chức Kỳ họp lần thứ 3 Nhóm công tác thuận lợi hóa thương mại vào ngày 18/4/2022) để đề nghị bạn sớm khôi phục thông quan tại các cửa khẩu/lối mở khu vực biên giới hai nước bị tạm dừng hoạt động.

- Thúc đẩy phối hợp triển khai mô hình “vùng đệm”, “vùng xanh an toàn” và thống nhất phương án xét nghiệm Covid-19 trên phương tiện và hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam để giảm thời gian thông quan và giảm chi phí cho doanh nghiệp.

Ngoài ra, Bộ Công Thương cũng liên tục cập nhật thông tin về diễn biến thị trường, khuyến cáo các địa phương vùng trồng và các doanh nghiệp xuất khẩu trong thời điểm trước mắt cần chủ động theo dõi sát tình hình để

điều tiết lượng hàng đưa lên biên giới phù hợp với năng lực thông quan, tránh tình trạng ùn tắc hàng hóa tại các cửa khẩu, gây thiệt hại cho tất cả các bên.

Bộ Công Thương xin thông tin tới Đại biểu Trình Lam Sinh, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh An Giang./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Ban Dân nguyện - UBTVQH;
- Vụ Công tác đại biểu - VPQH;
- Vụ Phục vụ hoạt động giám sát - VPQH;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Lãnh đạo Bộ;
- Các cục: XTTM, TMĐT&KTS;
- Các Vụ: Á - Phi, Âu - Mỹ;
- Lưu: VT, KH (2b).

Nguyễn Hồng Diên